

Punkt 2: BAT: Genopretningsplan 2024 - imødegåelse af budgetubalance samt indhentning af underskud

24/696

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

BATs budget for 2024 viser ved starten af året en forventet ubalance på op mod 2,6 mio. kr. Dertil viser det forventede resultat for 2023 et underskud på op mod 4 mio. kr.

I denne sag fremlægges forslag til, at kunne bringe budgettet i balance samt indhente underskuddet fra 2023.

For at få budgettet bragt varigt i balance og afdrage underskuddet fra 2023 er der i sagen opstillet et samlet forslag til, hvorledes dette kan hentes i en fireårig plan. BAT har været nødsaget til at indstille besparelserne for at kunne gennemføre en genopretningsplan og overholde de godkendte budgetter i fremtiden. Besparelserne vil få negativ konsekvens på den Bornholmske businfrastruktur og brugerne heraf. Alternativt har BAT behov for en kassefinansieret tillægsbevilling i 2024 samt korrigerende af budgettet for 2025 og frem for, at kunne overholde budgettet. BATs mulighed for at finde besparelser er i vid udstrækning begrænset til besparelser på rutenettet og er lagt, hvor det vil have mindst konsekvens. De fremlagte besparelser er således baseret på, i så udstrakt grad som muligt, at bibeholde kørslen på det ordinære rutenet for de faste brugere og med forbindelse til skolebusrutenettet, som det er fastlagt er i den nuværende køreplan.

Selv om der endnu er usikkerhed om størrelsen af budgetubalancen i 2024 og fremover, er det nødvendigt her tidligt på året, at beslutte om de fremlagte besparelser skal igangsættes, af hensyn til at få tilrettet køre- og vagtplaner og dermed opnå en effekt i 2024.

Indstilling

Direktøren indstiller, at

- fremlagte besparelser og tilhørende afdragsplan vedtages.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 07-02-2024

Punktet udsættes.

Sagsfremstilling

Ubalance i 2024

Med erfaringerne fra 2023 og starten på 2024 ser BAT ind i en forventet ubalance i 2024 på op mod 2,6 mio. kr.

Prognosen er så tidligt på året behæftet med en vis usikkerhed, herunder behovet for brug af eksterne vognmænd for året, fraværsprocent og brændstofpriser, men der har allerede i starten af året vist sig et større behov end forudsat for brug af eksterne vognmænd. Samtidig giver de

overenskomstmæssige justeringer i køreplanen og behovet for at få afviklet afspadsring oparbejdet frem til udgangen af 2023, også en effekt på det samlede forventede lønforbrug.

Underskud fra 2023

Resultatet for 2023 forventes at være et underskud på knap 4 mio. kr., som følge af et merforbrug på blandt andet lønninger og eksterne vognmænd, dels grundet overarbejde og dels grundet solgte vagter, der blandt andet skyldes et højt sygefravær (6 %) blandt chaufførerne og at der har været flere busser ude af drift som følge af nedbrud og skader. Resultatet for 2023 er en forværring i forhold til opfølgningen pr. 31/10 2023 og skyldes, at der har skullet tilbagebetales et tilskud i forbindelse med coronakompensation for januar og februar i 2022 [1].

I resultatet for 2023 er et højt forbrug af eksterne vognmænd til vagtkørsel (kørsel ud over kontrakt).

På den positive side er der i 2023 også højere indtægter end forudsat. Ses bort fra tilbagebetaling af tilskud fra 2022 (på 1,7 mio. kr.) er indtægterne 1,3 mio. kr. højere end budgetteret. De øgede indtægter i forhold til 2022 ses på periodekort, ungdomskort og skoleårskort.

Samtidig faldt priserne på diesel lidt hen over året, og forbruget her blev knap så stort som den første prognose ellers viste.

Samlet udfordring

Samlet er der i 2024 en ubalance på 2,6 mio. kr. og et underskud fra 2023 på op mod 4 mio. kr. og dermed en samlet udfordring på 6,6 mio. kr. i 2024. Det vil ikke være muligt, at indhente både ubalance og underskud fra 2023 i ét år, uden at det vil have voldsomme virkninger på buskørslen og den samlede betjening med offentlig trafik.

Der er som bilag til sagen udarbejdet et tillægsnotat, der gennemgår driftsmæssige og økonomiske baggrundstal for BAT, heri også sammenligning med andre kommuner og trafikselskaber.

Forslag til besparelser - handleplan

Nedenfor fremlægges forslag til besparelser i prioriteret rækkefølge af hensyn til at lave færrest mulige ændringer i det ordinære rutenet og sammenhæng med skolebuskørslen af hensyn til faste brugere, og for at bibeholde et stabilt offentligt bustrafiknetværk på Bornholm.

Set over en fire-årig periode vil de samlede besparelser ud fra nuværende forudsætninger, kunne rette op på den samlede økonomi for BAT.

Der er i forbindelse med hvert forslag beregnet en driftsbesparelse som følge af mindre lønforbrug. Modsat er der også indregnet et skønnet indtægtstab fra passagerer (afledt merudgift), der finder alternative rejse-/transportformer.

Forslag til besparelser med henblik at få budgettet i balance samt afdrage underskud

Stop med tryk og omdeling af fysiske køreplaner

BAT har de tidligere år trykt brochure til fysiske køreplaner og omdelt dem til samtlige husstande på Bornholm. Der vil i fremtiden henvises til BATs hjemmeside, hvor køreplaner kan hentes til evt. udprint. Der henvises til Rejseplanen, som er den mest opdateret platform, som alle har adgang til.

Der forventes en driftsbesparelse på 0,2 mio. kr. pr. år.

Forslaget er allerede godkendt på KB mødet d. 21/12-2023 ifm. Godkendelse af nye køreplaner gældende pr. 28/1-2024.

Forslag 1 Nedlæggelse af rute 7

Rute 7 kører i påsken og fra maj til efterårsferien og betjener bornholmere og turister i sommerhalvåret især i sommerferien.

Rute 7 kører Rønne, Allinge, Gudhjem, Svaneke, Nexø, Dueodde, Lufthavnen, Rønne.

En del af ruten betjenes også af ruterne 1, 2, 4 og 6, mens der vil være stoppesteder, der ikke længere betjenes bl.a. Dueodde.

Prioriterings- og driftsmæssigt anbefales nedlæggelse af rute 7, da den ikke er en del af den daglige trafikbetjening af øen og det planlægningsmæssigt i forhold til den øvrige køreplan og vagtplaner, kan udtages uden at det skaber unødigt resourcespild i vagtplanlægningen.

Der forventes en driftsbesparelse på 1,1 mio. kr. ved nedlæggelse af ruten. Samtidig forventes et tab i indtægter (afledt merudgift) på 0,2 mio. kr. Tabet er skønnet ud fra en gennemsnitsbetragtning med en forventning om at ca. 10 % af de samlede indtægter fra rutenettet ligger på den enkelte rute, men at 90 % af passagererne vil finde alternative ruter at benytte.

Forslag 2 Nedlæggelse af rute 8

Rute 8 kører i påsken samt fra maj til efterårsferien og betjener bornholmere og turister i sommerhalvåret især i sommerferien.

Rute 8 kører Rønne, lufthavnen, Dueodde, Nexø, Svaneke, Gudhjem, Allinge, Rønne.

En del af ruten betjenes også af ruterne 1, 2, 4 og 6, mens der vil være stoppesteder, der ikke længere betjenes bl.a. Dueodde.

Prioriterings- og driftsmæssigt anbefales nedlæggelse af rute 8, da de ikke er en del af den daglige trafikbetjening af øen og det planlægningsmæssigt i forhold til øvrige køreplan og vagtplaner kan udtages uden at det skaber unødigt resourcespild i vagtplanlægningen.

Der forventes en driftsbesparelse på 1,1 mio. kr. ved nedlæggelse af ruten. Samtidig forventes et tab i indtægter (afledt merudgift) på 0,2 mio. kr. Tabet er skønnet ud fra en gennemsnitsbetragtning med en forventning om at ca. 10 % af de samlede indtægter fra rutenettet ligger på den enkelte rute, men at 90 % af passagererne vil finde alternative ruter at benytte.

Forslag 3 Nedlæggelse af rute 11

Rute 11 kører fra Nexø til Rønne mandag til fredag på en morgentur og kører Rønne til Nexø. Ruten er lagt ind som en hurtigrute på strækningen med knap 45 minutters køretid.

Alternativt kan ruterne 5 og 6 benyttes, hvilket i praksis vil betyde en længere rejsetid på ca. 10 min.

Der er en årlig driftsbesparelse på 127.000 kr. Det forventes, at passagererne benytter andre ruter,

hvorved der ikke er et indtægtstab forbundet med nedlæggelsen.

Forslag 4 Nedlæggelse af bybusrute 23 lørdag-søndag

Bybusrute 23 kører om lørdagen frem til kl. 13.50. Fremover vil lørdag alene blive betjent med bybus 22. Der vil blive set på muligheden for mindre ændringer i rute 22, så den også dækker en del af den nuværende rute 23.

Der er en driftsbesparelse på 237.000 kr. om året. Der forventes et mindre indtægtstab (afledt merudgift)

Forslag 5 Nedlæggelse af bybusrute 23 mandag-fredag

Bybusrute 23 vil blive nedlagt i hverdagene.

Der vil alternativt skulle benyttes bybusrute 22. Der vil blive set på muligheden for mindre ændringer i rute 22, så den også dækker en del af den nuværende rute 23.

Der er en årlig driftsbesparelse på knap 1,1 mio.kr. Der forventes et indtægtstab (afledt merudgift) på anslået 0,2 mio.kr.

Forslag 6 Driftsoptimering

Dette forslag går alene på, at der ved en vedtagelse af ovennævnte spareforslag sammen med andre tiltag kan opnås en yderligere besparelse i driften ved at få en bedre sammenhæng i vagtsammensætningen, forhandling af overenskomst, mindre sygefravær, bedre medarbejdertrivsel og mindre behov for eksterne vognmænd ved selv at kunne have materiel og mandskab til at dække ruterne også ved behov for reparation af dele af busflåden.

[1] Medio 2023 har Trafikstyrelsen udmeldt en ny revisionsinstruks ud og i november har BRK fået besked om, at der skal tilbagebetales tilskud baseret på den ny revisionsopgørelse for ovennævnte måneder separat.

Økonomiske konsekvenser

BAT forventer, at gå ud af 2023 med et underskud på ca. 4 mio. kr. og ser ind i en budgetubalance i 2024 på op mod 2,6 mio. kr. Dermed er udfordringen i 2024 6,6 mio. kr., mens den er op mod 2,6 mio. kr. fremadrettet.

For at hente et underskud og få balance i budgettet, foreslås de samlede ovenfor beskrevne besparelser. Besparelserne vil tilsammen kunne gøre, at BAT har fået afviklet underskuddet over en fireårig periode.

Beløb i 1.000 kr. i 2023-pl		2024	2025	2026	2027	Umiddelbar implementering
57 Kollektiv trafik	Årlig spareforslag:	2.613	3.929	3.929	3.929	
NMPU-57-00	Stop med tryk og omdeling af fysiske køreplaner	200	200	200	200	ja
NMPI-57-01	Nedlæggelse af rute 7 (sommerrute)	000	000	000	000	fuldt afviklet i 2024

NMPU-57-02	Nedlæggelse af rute 8 (sommerrute)	900	900	900	900	fuld effekt i 2024
NMPU-57-03	Nedlæggelse af rute 11 (hurtigrute Nexø-Rønne)	64	127	127	127	effekt fra medio 2024
NMPU-57-04	Nedlæggelse af bybus 23 lørdag	104	212	212	212	effekt fra medio 2024
NMPU-57-05	Nedlæggelse af bybus 23 mandag-fredag	445	890	890	890	effekt fra medio 2024
NMPU-57-06	Driftoptimering	0	700	700	700	Effekt fra 2025
Budgetubalance		-2.600	-2.600	-2.600	-2.600	
Overført underskud (primo)		-4.000	-3.987	-2.658	-1.329	
Status på afvikling (ultimo)		-3.987	-2.658	-1.329	0	

Såfremt besparelserne ikke iværksættes, vil der være behov for at øge BATs budget ved en tillægsbevilling i 2024 på op mod 6,6 mio. kr. samtidig med at der vil være behov for at indarbejde en budgetforøgelse i kommende budgetter.

Bilag

Bilag 1 Nedlæggelse af rute 7

Bilag 2 Nedlæggelse af rute 8

Bilag 3 Nedlæggelse af rute 11

Bilag 4 Nedlæggelse af rute 23 lørdag-søndag

Bilag 5 Nedlæggelse af bybusrute 23 mandag-fredag

Bilag 6 Driftoptimering

Tillægsnotat BAT genopretningsplan 2024 NMPU 070224